

DECIZIE

03 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de reprezentantul Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni, Olga Babără,
la cererea privind repunerea în termen a cererii de validare a creanței depusă de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni față de Societatea cu Răspundere Limitată „Liz-Val-Prim”, în procedura de insolabilitate,
împotriva încheierii Curții de Apel Comrat din 03 februarie 2017

c o n s t a t ă

La data de 16 iunie 2016 Societatea cu Răspundere Limitată „Liz-Val-Prim” (în continuare SRL „Liz-Val-Prim”) a înaintat în instanța de insolabilitate cerere introductivă prin care a solicitat intentarea procedurii de insolabilitate față de sine.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 17 iunie 2016 s-a admis spre examinare cererea introductivă înaintată de SRL „Liz-Val-Prim”.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 22 iunie 2016 în scopul prevenirii modificării stării bunurilor SRL „Liz-Val-Prim”, s-au aplicat următoarele măsuri de asigurare: s-a desemnat Î.I. „Gheorghiu Veaceslav” în funcția de administrator provizoriu al SRL „Liz-Val-Prim”, s-a obligat debitorul (organele de conducere ale debitorului) ca în perioada de observație deciziile privind gestionarea patrimoniului să fie luate doar cu acordul prealabil al administratorului provizoriu; s-a aplicat sechestrul pe bunurile debitorului, s-a suspendat executarea silită și urmărirea individuală ale creditorilor asupra bunurilor debitorului, s-a interzis debitorului să înstrăineze bunurile sale fără învoirea expresă a administratorului provizoriu s-a obligat administratorul provizoriu să notifice imediat despre aplicarea măsurilor de asigurare registrele publice, Registrul de stat al persoanelor juridice și al întreprinzătorilor individuali, Registrul bunurilor imobile, Registrul gajului, băncile, organele cadastrale teritoriale, autoritățile vamale, oficiile poștale, stațiile de cale ferată, depozitele portuare și vamale, alte locuri de înmagazinare din circumscripția în care debitorul își are sediul ori filialele sau reprezentanțele, pentru a sista orice operațiune cu bunurile acestuia; s-a obligat administratorul provizoriu să prezinte până la data de 15 iulie 2016 raportul privind

executarea măsurilor de asigurare aplicate în privința SRL „Liz-Val-Prim” și existența temeiurilor pentru intentarea procesului de insolvență; s-a stabilit examinarea cauzei pentru data de 20 iulie 2016 ora 14.00, în incinta Curții de Apel Comrat. Totodată, s-a respins ca neîntemeiată cererea administratorului SRL „Alicomex” privind alăturarea la cererea introductivă de intentare a procedurii de insolvență față de SRL „Liz-Val-Prim”, deoarece nu a prezentat probe ce ar confirma statutul de creditor.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 20 iulie 2016 s-a admis cererea de intentare a procesului de insolvență față de SRL „Liz-Val-Prim”; s-a constatat starea de insolvență și s-a intentat procedura de insolvență față de SRL „Liz-Val-Prim”; s-a desemnat administratorul insolvenței al SRL „Liz-Val-Prim”, Î.I. „Gheorghiu Veaceslav”; s-au menținut măsurile de asigurare aplicate prin încheierea din 22 iunie 2016; s-a dispus notificarea creditorilor despre intentarea procedurii de insolvență; s-a stabilit termenul-limită de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor în Curtea de Apel Comrat, în vederea întocmirii tabelului definitiv, până la 04 septembrie 2016, precum și de a preciza neîntârziat bunurile asupra cărora dețin un drept de preferință; s-a stabilit termenul de verificare a creanțelor, de întocmire și de comunicare a tabelului lor definitiv până la 23 septembrie 2016; s-a obligat administratorul procesului de insolvență să notifice, în conformitate cu prevederile art. 35 alin. (2) și (4) din Legea insolvenței, și să prezinte proiectul bilanțului de lichidare care să reflecte valoarea activelor sau actul de crență a acestora, inclusiv creanțele confirmate și datoriile care se află pe rol în instanța de judecată; s-a obligat administratorul procesului de insolvență să prezinte darea de seamă privind executarea măsurilor de păstrare a bunurilor debitorului și să întocmească raport cu privire la motivele apariției stării de insolvență, masa debitoare, persoanelor cărora le-ar fi imputabilă aceasta și asociații; s-a transmis administratorului procesului de insolvență dispozitivul hotărârii pentru a fi publicat în termen de 2 zile în Monitorul Oficial; s-a stabilit adunarea de raportare pentru data de 21 octombrie 2016 ora 10, în incinta Curții de Apel Comrat.

La data de 13 ianuarie 2017, reprezentantul Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni (în continuare BC „Moldindconbank” SA), Olga Babără, a înaintat cerere privind repunerea în termen a cererii de validare a creanțelor față de debitorul SRL „Liz-Val-Prim”.

În motivarea cererii de repunere în termenul de validare a creanței a menționat că, termenul-limită de depunere a cererii de validare a creanței a fost stabilit pentru 21 octombrie 2016, iar încheierea judecătorească a fost pronunțată în lipsa sa. Totodată, administratorul procesului de insolvență al SRL „Liz-Val-Prim” a notificat BC „Moldindconbank” SA despre intentarea procesului de insolvență față de SRL „Liz-Val-Prim” la data de 26 decembrie 2016, după expirarea termenului-limită de depunere a cererii.

La caz, invocă faptul că, în baza contractului de împrumut nr. 59/15 încheiat cu SC „Alicomex” SRL la 16 noiembrie 2015, a acordat ultimei prin intermediul filialei Burebista un credit în suma de 1400000 de lei, cu termenul de scadență la 16 noiembrie 2018.

La fel, menționează că, întru asigurarea stingerii creditului acordat în termen, la 16 noiembrie 2015 a încheiat cu SRL „Liz-Val-Prim” contractul de ipotecă nr. 5781, prin care s-a garantat rambursarea mijloacelor financiare ale debitorului SC „Alicomex” SRL.

Relevă faptul că, potrivit calculului datoriilor din 10 ianuarie 2017, datoria expirată a SC „Alicomex” SRL conform contractului de credit nr. 59/15 din 16 noiembrie 2015 a constituit suma în mărime de 83659, 77 de lei, care este formată din creditul în suma de 58333 de lei, procente neachitate în mărime de 23722, 22 de lei, comision în mărime de 00,00 lei și dobânda suplimentară în mărime de 1604, 55 de lei.

A mai menționat că, la aceeași dată, datoria totală conform contractului de credit nr. 59/15 din 16 noiembrie 2015 a constituit suma de 1431548, 99 de lei, care era formată din creditul în suma de 1400000 de lei, dobânda neplătită în mărime de 29944, 44 de lei, comision în mărime de 00,00 lei, dobânda suplimentară pentru neachitarea creditului în termen stabilit în mărime de 875 de lei, dobânda suplimentară pentru neachitarea dobânzii în suma de 729, 55 de lei.

Afirmă că, la data de 12 decembrie 2016 a înregistrat în OCT Comrat somația cu privire la executarea dreptului ipotecar nr. 00/02/2-07/3083, fapt confirmat prin extrasul din registrul bunurilor imobile.

Astfel, susține că omiterea termenului de depunere a cererii de validare a creanței s-a datorat faptului nenotificării de către administratorul insolvenței. Or, banca nu a cunoscut despre intentarea procesului de insolvență față de SRL „Liz-Val-Prim.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 03 februarie 2017 s-a respins cererea depusă de reprezentantul BC „Moldindconbank” SA, Olga Babără, privind repunerea în termen a cererii de validare a creanțelor față de debitorul SRL „Liz-Val-Prim”.

La data de 10 februarie 2017, reprezentantul BC „Moldindconbank” SA, Olga Babără, a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Comrat din 03 februarie 2017, solicitând casarea încheierii instanței de insolvență, cu remiterea pricinii spre rejudecare la etapa primirii cererii.

În motivarea recursului a invocat motivele de fapt ale pricinii reiterând temeiurile de fapt și de drept invocate în cererea privind repunerea în termen a cererii de validare a creanței.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de reprezentantul BC „Moldindconbank” SA, Olga Babără, urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Completul consideră recursul ca fiind declarat în termen, deoarece decizia instanței de apel datează cu 03 februarie 2017 (f.d. 73), iar cererea de recurs a fost depusă la data de 10 februarie 2017 (f.d. 79).

Din materialele pricinii rezultă că, la data de 16 noiembrie 2015 BC „Moldindconbank” SA și SC „Alicomex” SRL au încheiat contractul de credit nr. 59/15, conform căruia prima a acordat ultimei, prin intermediul filialei Burebista, un credit în suma de 1400000 de lei, cu termenul de scadență la 16 noiembrie 2018 (f.d.30-37).

Subsecvent, întru asigurarea executării în termen a obligațiilor SC „Alicomex” SRL față de BC „Moldindconbank” SA asumate prin contractul de credit nr. 59/15 din 16 noiembrie 2015, inclusiv a penalităților și cheltuielilor de urmărire, la data de 16 noiembrie 2015 între SRL „Liz-Val-Prim”, în calitate de garant ipotecar, și BC „Moldindconbank” SA, în calitate de creditor ipotecar, a fost încheiat contractul de ipotecă, înregistrat în registrul actelor notariale de către notarul public Olga Bondarciuc sub nr. 5781 (f.d. 38-45).

Conform pct. 1.2 din contractul de ipotecă, garantul ipotecar a transmis în ipotecă creditului ipotecar bunurile imobile situate pe adresa: Republica Moldova, UTA Găgăuzia, mun. Comrat, str. Sovetscaia, și anume construcție cu modul de folosință „clădire de producere”, cu suprafața totală la sol de 1033,8 m.p., identificată prin numărul cadastral 9601201.096.01 și construcție cu modul de folosință „construcție”, cu suprafața totală la sol de 511,6 m.p., identificată prin numărul cadastral 9601201.096.02 (f.d. 40).

Totodată, terenul cu modul de folosință „pentru construcții”, cu suprafața totală de 10004 m.p., identificat prin numărul cadastral 9601201.096, pe care sunt amplasate imobilele ipotecate nu servește obiect al contractului de ipotecă (f.d. 40).

Distinct de aceasta, potrivit pct. 1.1 din contractului de ipotecă, în cazul în care SC „Alicomex” SRL nu va exercita sau va exercita neconștient obligatiunile asumate conform contractului de credit, garantul ipotecar va satisface creanțele din contul averii ipotecate (f.d. 39).

Aderent, la data de 16 iunie 2016 Societatea cu Răspundere Limitată „Liz-Val-Prim” a înaintat în instanța de insolabilitate cerere introductivă prin care a solicitat intentarea procedurii de insolabilitate față de sine (f.d. 1-3).

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 20 iulie 2016 s-a admis cererea de intentare a procesului de insolabilitate față de SRL „Liz-Val-Prim”; s-a constatat starea de insolabilitate și s-a intentat procedura de insolabilitate față de SRL „Liz-Val-Prim”; s-a desemnat administratorul insolabilității al SRL „Liz-Val-Prim”, Î.I. „Gheorghiu Veaceslav”; s-au menținut măsurile de asigurare aplicate prin încheierea din 22 iunie 2016; s-a dispus notificarea creditorilor despre intentarea procedurii de insolabilitate; s-a stabilit termenul-limită de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor în Curtea de Apel Comrat, în vederea întocmirii tabelului definitiv, până la 04 septembrie 2016, precum și de a preciza neîntârziat bunurile asupra cărora dețin un drept de preferință; s-a stabilit termenul de verificare a creanțelor, de întocmire și de comunicare a tabelului lor definitiv până la 23 septembrie 2016; s-a obligat administratorul procesului de insolabilitate să notifice, în conformitate cu prevederile art. 35 alin. (2) și (4) din Lega insolabilității, și să prezinte proiectul bilanțului de lichidare care să reflecte valoarea activelor sau actul de carență a acestora, inclusiv creanțele confirmate și datoriile care se află pe rol în instanța de judecată; s-a obligat

administratorul procesului de insolvență să prezinte darea de seamă privind executarea măsurilor de păstrare a bunurilor debitorului și să întocmească raport cu privire la motivele apariției stării de insolvență, masa debitoare, persoanelor cărora le-ar fi imputabilă aceasta și asociații; s-a transmis administratorului procesului de insolvență dispozitivul hotărârii pentru a fi publicat în termen de 2 zile în Monitorul Oficial; s-a stabilit adunarea de raportare pentru data de 21 octombrie 2016 ora 10, în incinta Curții de Apel Comrat (f.d. 14-21).

Succesiv, având în vedere neonorarea de către debitor (SC „Alicomex” SRL) a obligațiilor stipulate în contractul de credit, la data de 12 decembrie 2016 creditorul ipotecar BC „Moldindconbank” SA a înaintat preavizul nr. 00/02/2-07/3083, prin care și-a exprimat intenția de a executa dreptul asupra bunului imobil ipotecat și, în acest sens, a solicitat de la SRL „Liz-Val-Prim” de a transmite în posesia BC „Moldindconbank” SA în termen de 20 de zile bunul ipotecat prin contractul de ipotecă din 16 noiembrie 2015 (f.d. 49-50).

De asemenea, la data de 29 decembrie 2016 BC „Moldindconbank” SA a înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Ocnița preavizul privind executarea dreptului de ipotecă.

Verificând legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2015 în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul constată că, actul judecătoresc de dispoziție este legal și întemeiat.

Articolul 76 din Legea insolvenței statuează că, înaintarea creanțelor de către creditorii are loc în strictă conformitate cu reglementările privind procedura de insolvență, fiind astfel, o normă imperativă atât pentru participanții la proces cât și pentru instanța de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 140 alin. (1) și (2) din Legea insolvenței, dacă are o creanță față de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, creditorul înaintează în scris creanța, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanțelor adresată instanței de judecată care examinează cauza de insolvență a debitorului. Cererile de admitere a creanțelor se consemnează într-un registru, care se păstrează în instanță. Cererea de admitere a creanței se depune în termenul stabilit în hotărârea de deschidere a procedurii sau în termenul indicat în notificarea administratorului provizoriu. Termenul-limită pentru creditorii privind înregistrarea cererii de admitere a creanțelor în vederea întocmirii tabelului preliminar este de 30 de zile calendaristice, iar pentru întocmirea tabelului definitiv, de 45 de zile calendaristice de la data intrării în procedură. Excepție fac obligațiile fiscale al căror termen este de 90 de zile calendaristice de la data intrării în procedură.

Conform prevederilor art. 142 alin. (1) din Legea insolvenței, creanțele se supun procedurii de verificare, prevăzută de prezenta lege, de către administratorul provizoriu sau administratorul insolvenței, sau de lichidator, cu excepția creanțelor constatate prin titluri executorii necontestate în termenele prevăzute de legi speciale.

Potrivit art. 144 alin. (1), (2), și (9) din aceeași Lege, debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvenței/lichidator în tabelul definitiv. Contestațiile se depun în scris la instanța de judecată care examinează cazul de insolvență cu cel puțin 3 zile înainte de data ședinței fixate pentru examinarea insolvenței creanțelor incluse în tabelul definitiv. Instanța de insolvență soluționează contestația prin încheiere care poate fi contestată cu recurs.

Prin prisma art. 3 din Legea cu privire la ipotecă, prin ipotecă se înțelege – drept real în al cărui temei creditorul este în drept să ceară satisfacerea creanțelor sale, cu preferință față de ceilalți creditori, inclusiv statul, din valoarea bunurilor imobile depuse în ipotecă, în cazul în care debitorul omite să execute obligațiile garantate cu ipotecă; creanța ipotecară reprezintă – drepturi de creanță garantate cu ipotecă; creditor ipotecar – creditor a cărui creanță este garantată cu ipotecă; debitor ipotecar – persoana ce transmite în ipotecă un bun sau bunuri imobile în vederea garantării executării obligației sale sau a debitorului față de creditorul ipotecar; contract de ipotecă – contract încheiat între creditorul ipotecar și debitorul ipotecar, în temeiul căruia primul, în modul stabilit de legislație, are dreptul să pretindă satisfacerea creanțelor sale pecuniare din valoarea bunului imobil ipotecat.

Reieșind din dispozițiile art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la ipotecă, ipoteca se instituie în vederea garantării executării obligației și reprezintă un raport de drept accesoriu față de obligația garantată, fiind condiționată în timp de durata acesteia, dacă legea sau contractul de ipotecă nu prevede altfel.

Articolul 9 din Legea cu privire la ipotecă prescrie în alin. (5) că, dacă debitorul nu execută obligațiile garantate cu ipotecă, creditorul ipotecar are dreptul la satisfacerea creanțelor ipotecare din contul bunului imobil ipotecat de garantul ipotecar.

Potrivit art. 30 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la ipotecă, creditorul ipotecar poate să execute dreptul de ipotecă în cazul în care debitorul nu a îndeplinit sau a îndeplinit în mod necorespunzător obligația garantată sau oricare parte a acesteia, precum și în alte cazuri prevăzute de contractul de ipotecă. Dreptul de ipotecă poate fi executat prin următoarele metode: a) vânzarea bunului imobil ipotecat unei terțe persoane de către creditorul ipotecar sau de către orice altă persoană împuternicită de creditorul ipotecar; b) vânzarea bunului imobil ipotecat sub controlul instanței de judecată; c) achiziționarea bunului ipotecat de către creditorul ipotecar; d) luarea în posesie a bunului imobil ipotecat de către creditorul ipotecar în vederea administrării.

Primordial speței, instanța de recurs reține faptul că SRL „Liz-Val-Prim”, în calitatea sa de garant ipotecar, nu are nici o obligație pecuniară față de BC „Moldindconbank” SA, aceasta revenindu-i debitorului SC „Alicomex” SRL.

Astfel, este remarcabil că potrivit pct. 1.1 din contractul de ipotecă, BC „Moldindconbank” SA își poate satisface creanțele din contul averii ipotecate de către garantul ipotecat doar în cazul în care SC „Alicomex” SRL nu va exercita sau va exercita neconștient obligatiunile asumate conform contractului de credit.

În această ordine de idei, instanța inferioară corect a ajuns la concluzia că, în cazul neonorării de către SC „Alicomex” SRL a obligațiilor contractuale, BC „Moldindconbank” SA, în calitate de creditor gajist, poate să-și valorifice dreptul de ipotecă după transmiterea benevolă sau forțată de către SRL „Liz-Val-Prim” a obiectului gajului.

Distinct de aceasta, este justă concluzia primei instanțe precum că, SRL „Liz-Val-Prim” nu este debitorul obligației garantate prin contractul de ipotecă, iar în sensul normelor legale ce guvernează raportul litigant, creditorul garantat este investit doar cu dreptul de a cere de la SRL „Liz-Val-Prim” transmiterea obiectului gajului în posesiunea băncii, cu scopul satisfacerii creanțelor. Or, SRL „Liz-Val-Prim” nu are altă obligație față de bancă decât cea de transmitere a imobilului ipotecat, și, cu atât mai mult, nu are obligația de rambursare a creditului acordat de recurentă SC „Alicomex” SRL.

Din considerentele enunțate, Colegiul consideră că soluția dată, în speță, de instanța de insolabilitate este una corectă, legală și întemeiată, motive pentru care Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de reprezentantul Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni, Olga Babără, și a menține încheierea instanței de insolabilitate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de reprezentantul Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni, Olga Babără.

Se menține încheierea Curții de Apel Comrat din 03 februarie 2017 la cererea privind repunerea în termen a cererii de validare a creanței, depusă de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni față de Societatea cu Răspundere Limitată „Liz-Val-Prim”, în procedura de insolabilitate.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu